

2022

# Bronboekje

## ZIN-SPIRATIE

'Niet alles wat geen nut heeft, heeft geen zin'

---

***“Niet alles wat geen nut heeft, heeft geen zin.”***

*Deze verzen van dichter Stijn De Paepe werden in het voorjaar druk gedeeld op de sociale media na zijn veel te vroege overlijden. De woorden staan haaks op onze hedendaagse beleving van wat zinvol is. ‘Zinvol’ en ‘nuttig’ zijn synoniemen geworden. ‘Nuttig’ betekent dan meetbare dingen doen. In deze context heeft het nutteloze een slechte reputatie gekregen.*

*De auteur Tomas Sjödin schrijft in zijn boek ‘Leven vanuit rust’ over het eiland ‘Onyttan’ aan de Finse kust van Åboland. ‘Eiland Nutteloos’, zo zou je het kunnen vertalen. Zo’n eiland wordt bevolkt door alle goede dingen die geen plaats krijgen in onze jachtige wereld. Zo’n eiland doet wat met je. Je komt er altijd veranderd van terug.*

*Dit bronboekje wil zo’n klein eilandje zijn en wordt u aangereikt ter gelegenheid van de ‘Dag van de Spirituele Zorg’.*

*Samen met de werkgroep ‘spirituele dimensie in de zorg’ promoot de pastorale dienst spirituele zorgverlening als essentieel onderdeel van een integrale zorgvisie in UZ Leuven.*

*In dit boekje vindt u een aantal teksten die het thema telkens weer op een andere manier belichten.*

*We hopen dat deze teksten ook u zullen inspireren en misschien wel raken.*



*Martijn Steegen  
Hoofdpastor pastorale dienst  
martijn.steegen@uzleuven.be*

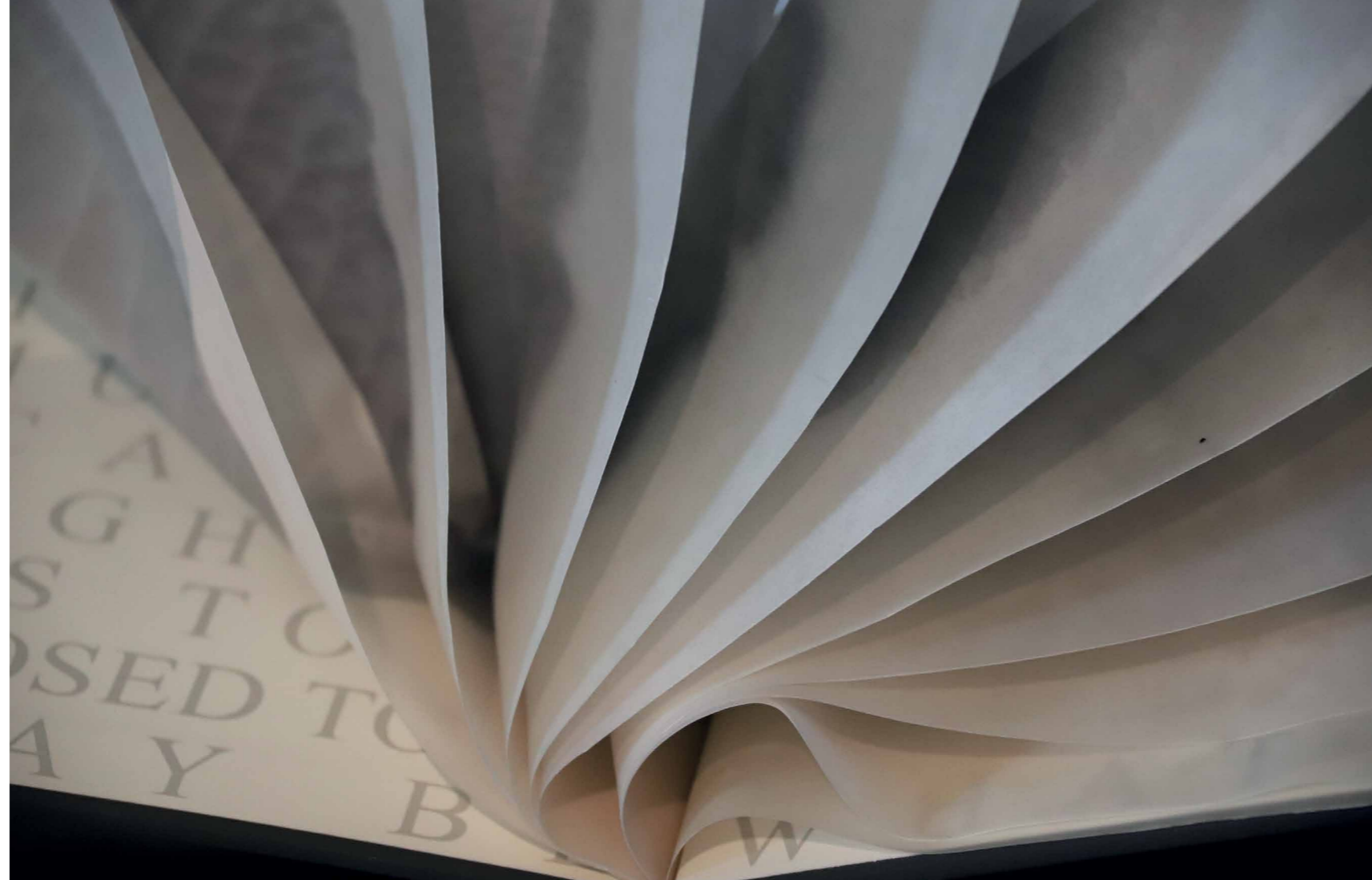
*Met dank aan Elke Van Hoof, Joke De Waele en Lieve Verbiest*

“Poëzie en muziek  
veranderen de wereld  
niet, maar ze helpen  
wel om er anders  
naar te kijken.”

Lees kinderen vandaag  
gedichten voor  
en fluister zachtjes  
verzen in hun oor.

De tijd is rijp,  
dus bloemlees en begin.  
Niet alles wat geen nut heeft,  
heeft geen zin.

*Stijn De Paepe*



### **Boodschap van algemeen nut**

Als er geen danser meer was  
die de wereld een draai geeft  
met pirouettes

Geen speler die de rollen keert  
geen schilder die het licht  
uit de schaduw trekt

Muzikant die stemmen kan  
verbinden en nooit voorbijgaat  
aan een rust

Als er alleen nog de dichter was

Om zo'n leegte te beschrijven  
hij zou de woorden niet vinden

*Maud Vanhauwaert*



Er is een groot verschil tussen 'er zijn' voor iemand en iets 'doen' voor iemand. We zijn vaak niet te beroerd om iets voor iemand te 'doen'. Iets voor iemand 'doen' is afgebakend. Dat is te overzien, zelfs als het een langere periode in je leven beslaat. Dat vraagt niet je hele persoon. 'Er voor iemand zijn' is veel totaler. Dat kent geen grenzen. (...)

Velen van ons hebben zinvol leven altijd in verband gebracht met iets voor anderen kunnen 'doen'. Maar voor velen van ons komt er een tijd waarin dat 'doen' wegvalt. Wordt dan je leven zinloos? Dat hoeft allerminst. Als je tenminste de kunst hebt geleerd om er voor anderen te kunnen zijn. En dat kun je tot het eind van je leven toe. 'Er zijn voor een ander' heeft te

maken met aandacht, bevestiging, respect, luisteren. Dat kun je, ook als je in een rolstoel zit. Zinvol leven is niet aan lichamelijke mogelijkheden gebonden. Dat is juist de kracht van de godsnaam JHWH: ik-zal-er-zijn-voor-jou.

*Seef Konijn*

"Zoals een bloem de zon nodig heeft om bloem te worden, zo heeft de mens de liefde nodig om mens te worden."

*Phil Bosmans*

## Uit het evangelie volgens Marcus

Toen Jezus in Betanië in het huis van Simon – degene die aan huidvraat had geleden – aanwezig was bij een feestmaal, kwam er een vrouw binnen. Ze had een albasten flesje bij zich dat gevuld was met zeer kostbare, zuivere nardusolie. Ze brak het flesje en goot de olie uit over zijn hoofd.

Sommige aanwezigen zeiden geërgerd tegen elkaar: “Waar is deze verkwisting goed voor? Die olie had immers voor meer dan driehonderd denarie verkocht kunnen worden, en dat geld hadden we aan de armen kunnen geven.” Ze voeren tegen haar uit.

Maar Jezus zei: “Laat haar met rust, waarom vallen jullie haar lastig? Ze heeft iets goeds voor mij gedaan. Want de armen zijn altijd bij jullie, en jullie kunnen weldaden aan hen bewijzen wanneer je maar wilt, maar ik zal niet altijd bij jullie zijn. Wat ze kon, heeft ze gedaan: ze heeft mijn lichaam nu al met olie gebalsemd, met het oog op mijn begrafenis. Ik verzeker jullie: waar ook maar ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.”

*Mc 14,3-9, Nieuwe Bijbelvertaling*



Waken is de tijd nemen die kostbaar is geworden: om samen te herinneren, om samen terug te kijken, om samen te praten over wat goed en van waarde was, over wat nog dwars kan zitten, om te herstellen, wat hersteld kan worden.

*Marinus van den Berg*

“Même les plus  
petites choses doivent  
être faites avec bonté,  
en laissant le coeur  
s'exprimer.”



### **Verhaal van een patiënt: 'Mijn bril'**

“Een paar jaar geleden moest ik een rugoperatie ondergaan. Ik was bang, ontzettend bang. Ik dacht aan alles wat er mis kon gaan, dat ik niet meer wakker zou worden. Ik zie ook heel slecht en normaal gezien mag er geen bril meegenomen worden naar de operatiezaal. Ik vertelde mijn angst en bezorgdheden aan de verpleegkundige en zij beloofde mee te gaan naar de operatiezaal. Deze verpleegkundige bleef bij me tot ik sliep en zorgde ervoor dat ik mijn bril mocht ophouden. Toen ik wakker werd, was ze weer daar. Met mijn bril en vooral heel veel steun. Ik had veel pijn en was wat in paniek, maar door het kleine gebaar van mijn bril en haar aanwezigheid werd ik al veel rustiger. Ik ben haar daar nog steeds dankbaar voor.”

*Van mangomoment.org*

## De kleine goedheid

Tussen alle verwording van menselijke verhoudingen  
houdt de goedheid stand.

Ze blijft mogelijk

ook al kan ze nooit een systeem of sociaal regime worden.

Elke poging om het menselijke helemaal te organiseren  
is tot mislukken gedoemd.

Het enige wat levendig overeind blijft  
is de kleine goedheid van het dagelijks leven.

Ze is fragiel en voorlopig.

Ze is een goedheid zonder getuigen,  
in stilte voltrokken,  
bescheiden, zonder triomf.

Ze is gratis en juist daardoor eeuwig.

Het zijn gewone mensen, 'simpele zielen',  
die haar verdedigen en ervoor zorgen  
dat ze zich telkens weer herpakt,  
ook als is ze volstrekt weerloos  
tegenover de machten van het kwaad.

De kleine goedheid kruipt overeind,  
zoals een platgetrapt grassprietje zich weer opricht.

Ze is misschien wel 'gek' – een  
'dwaze goedheid' ,  
maar ze is tegelijk het meest  
menselijke in de mens.  
Ze wint nooit, maar wordt ook  
nooit overwonnen!

*Emmanuel Levinas*

“Zoek geen grote  
woorden, als  
een klein gebaar  
volstaat.”





## Nescio quid

Weet jij wat leven is?  
Weet jij wie God en wat de hemel is?  
En wat de tijd die ons gegeven is?  
En wat de woorden zijn in onze mond?  
Ken jij de zin en de betekenis  
van wat in ons en rond ons is,  
en van de dood en de dieptegrond?  
Mysterie en geheimenis  
in licht en duisternis.

De steen, de bloem, het gras waarop ik trap,  
de lichtvis en de kleine mier,  
het onbekend atoom, de wenteltrap  
naar hoog en diep in het heelal,  
in elke cel van plant en dier;  
het labyrint van ieder ik;  
de vreemde vrees van eeuwen her  
die ik in alle ogen lees.  
God is zo dicht en God is ver.

Wie die mij zeggen zal:  
'k bezit de sleutels van het Al.

De dagen wentelen voorbij:  
het leven bloeit  
en ergens bloedt het uit;  
in aarde en water spelen wij:  
het kluitje aarde, het klompje klei,  
dat ademhaalt, dat zoekt en dwaalt,  
dat lieft en paart,  
en sjouwt en spaart,  
en nog niet eens beseft waartoe,  
waarheen of hoe  
zoals een vogel immer fluit  
het nimmer uitgezongen lied:  
- als dit gedicht, een nescio quid-  
ik weet het niet, ik weet het niet...

*Luc Verbeke*



### Waarheen, waarvoor (Amazing Grace)

Waarheen leidt de weg die we moeten gaan?  
Waarvoor zijn wij op aard?  
Wie weet wat er is achter ster en maan?  
Hoe lang duurt nog de nacht?  
Waar ligt het land waar we mogen zijn?  
En wat is de taak die ons wacht?  
Waar is de geest die met ons leeft?  
Die ons de vrede geeft?  
Waar staat de poort die ons binnenlaat?  
En die ons ook beschermt?  
Hoeveel offers werden er gebracht?  
Toch nog blijft het nacht.  
Waar dan is het licht op ons duistere pad?  
De hand die ons geleidt?  
En hoe lang, ja hoe lang nog duurt de tijd?  
Dat wij zijn bevrijd?  
Waarheen leidt de weg die wij moeten gaan?  
Waarvoor zijn wij op aard?  
Wie weet wat er is achter ster en maan?  
Hoe lang nog duurt de nacht?

*Karel H. Hille*



“De vraag is fout gesteld,  
wanneer we vragen naar de  
zin van het leven. Het leven  
is het, dat vragen stelt.”

*Viktor Frankl*

“Flowers are a proud  
assertion that a ray of  
beauty outvalues all the  
utilities of the world.”

*Ralph Waldo Emerson*

### **Bloei maar**

Bedenk je op tijd dat je nooit te groot zult worden  
voor klein geluk, vier het kind dat in je woont.  
Eet biscuitjes als je daar zin in hebt, denk je  
niet dik, denk geen pasmaat voor de wereld.

Waan je eerder een boomstam, wat mossig in het  
begin, maar dan op een dag die je later zult herinneren  
als prachtig, zul je uitbotten en bloeien. Wat je daar  
voor moet doen: het mos uit je geheugen wissen.

Er zijn verhalen waarin klein geluk niet opvalt,  
herschrijf ze! Markeer alles wat je vrolijk maakt,  
zet een streep door de oorlog, door woestenij, door  
haat en vuilsprekerij. Leef lang en voortvarend.

Zing zo nu en dan een liedje, liedjes helpen voor tegen  
het pikkedonker, als je bang bent en onbeholpen. Waan je  
dan weer een boomstam, bloeiend en stevig. Zing:  
soms ben ik klein, soms ben ik groot, maar nooit val ik om.

*Marieke Lucas Rijneveld*



Dit bronboekje wordt u aangeboden door de  
pastorale dienst van UZ Leuven ter gelegenheid van  
de **'Dag van de Spirituele Zorg'**

---

Foto's: **GOEDELE MISEUR**

---

**Meer weten?**

Pastorale dienst UZ Leuven - [www.uzleuven.be/pastorale-dienst](http://www.uzleuven.be/pastorale-dienst)  
tel. 016 34 86 20 of [pastorale\\_dienst@uzleuven.be](mailto:pastorale_dienst@uzleuven.be)

Nood aan  
zin-spiratie?



*De*  
**PASTORALE  
DIENST**

